

פרשת ויגש

מתוך חומש בראשית

בעריכה ברורה

תוכן הספר

9 מעשי בנים

40 מיתת יעקב

תוכן חלקי הספר

9 מעשי בנים

9 יוסף במצרים

21 ירידת יעקב ובניו למצרים

40 מיתת יעקב

40 ימי יעקב

תוכן פרשיות

9 מעשי בנים

9 יוסף במצרים

9 ביאת האחים ליוסף פעם שלישית

19 ביאת האחים ליעקב ובשורת יוסף חי

21 ירידת יעקב ובניו למצרים

21 ויסע ישראל לבאר שבע

22 יעקב וביתו נוסעים מבאר שבע למצרים

23 שמות בני ישראל הבאים מצרימה

29 ביאת יעקב וביתו למצרים והתיישבותם בגשן

34 יוסף קונה את אדמת מצרים לפרעה

מבוא לפרשת ויגש

חלוקת הפרשה

פרשה זו מתחילה באמצע דיאלוג ממש, שכן 'ויגש אליו יהודה', הוא תשובת יהודה אל דברי יוסף שבסיום הפרשה הקודמת. ואינה מובנת כלל מבלי קריאת סוף הפרשה הקודמת. וזו לכאורה הדוגמה התריפה ביותר של חלוקה כזו בין פרשיות בתורה, שאין התחלת הפרשה מובן כללי מבלי הכרת סוף הפרשה הקודמת.

יש מן החברים שפירשו שהחלוקה במקום זה הוא להגברת הדרמה, כפי שנוהגים מחברי סדרות בימינו שמסיימים ב'קליפה נגר'. שהמתח מגיע לשיאו וכולם רוצים לדעת מה יקרה בסוף ופה מפסיקים ומשאירים לשבת הבאה.

ולענ"ד, כי חילק פרשת יוסף לג' פרשיות. כי הוא ארוך מאוד ולא ייכנס בפרשה אחת או שתיים. בראשונה שבהם (וישב) סיפר את צרת יוסף. במכירתו ובכניסתו לבור במצרים. בשניה (מקץ) סיפר את גאולת יוסף במצרים, יציאתו מן הבור וירידת אחיו אליו. ובשלישית (ויגש) סיפר את התוודעות יוסף אל אחיו וירידת אביו אליו.

ולפי זה הוצרך לחפש מקום טוב להפסיק את הפרשה, בין ירידת אחי יוסף אליו והתוודעותו. כדי שיהא עיקר ענין פרשה זו התוודע יוסף אל אחיו. ואילו היה רוצה שנבין את המשך הסיפור היה צריך להתחיל אולי 'ויבא יהודה ואחיו ביתה יוסף' שהוא התחלת דיאלוג זה, אך גם זה איננו מקום טבעי להתחיל בו שכן הוא המשך סיפור השגתם על ידי שליחי יוסף בדרך, שהוא בעצמו סיום ברור אל סיפור אכילתם עם יוסף. וכמו כן ביקש לא להתחיל בפחד השבטים שנחשב לו 'התחלה ברע'. ומצא 'ויגש אליו יהודה' מקום נאה להתחיל בו, שבו יש בפסוק עצמו התחלה חדשה של דיבור יהודה, ובו הוא חוזר על עיקרי הסיפור בדרשתו, והוא שגרם ליוסף שלא יוכל להתאפק ויתוודע בפני אחיו.

(וזה כפי דעתי היגיון חלוקת הפרשיות בכל מקום, שמקודם מחליט איזה סיפור בעיקר שייך לשבת זו, ואז מחפש סביבו מקום נאה להפסיק בו כפי קריטריונים אחרים של התחלה וסיום בטוב וכדומה. ולא שפוסק הפרשה כפי העניין ולא שמסדר הפרשיות כפי הנצרך להבנתם כי לא עלה על דעת המסדר שלא ילמדו את החומש כולו כסדרו לצורך ההבנה, וצרכי הקריאה בציבור מהלך נפרד יש להם)

מבט על הפרשיות שבפרשת-שבוע זו

עיקר מהלך הפרשה הוא המשך רצוף של סיפור ירידת יוסף למצרים, וגלגול ירידת יעקב למצרים על ידי יוסף.

ניתן לחלקו לשלשה חלקים. חלק הראשון הוא התוודע יוסף אל אחיו. בחלק זה שלשה עניינים עיקריים.

א. האחד הוא דברי יהודה המעוררים רחמי יוסף ואהבתו אל אחיו עד שאיננו יכול להתאפק ומתוודע בפניהם. (ענין זה הוא סיום כל טכסיסי יוסף עם אחיו בשלשת הפעמים שבאו אליו, וסופו 'ואחרי כן דברו אחיו איתו', פשוט כאחים מבלי כל האינטריגה הזו).

ב. השני הוא הצעת יוסף שיביאו את אביו ומשפתחם אליהם והוא יכלכלם. אל זה נוסף רשות פרעה ומצרים ושליחת עגלות על פיו להביא את יוסף. (שני העניינים הללו יחזרו על עצמם בסדר הזה חלק השני של הפרשה, כאשר תחילה יראה יעקב את יוסף, ושוב ילך יוסף אל פרעה לבקש ממנו רשות לתת לאביו ואחיו להתיישב בארץ גושן).

ג. השלישי הוא הבשורה ליעקב 'עוד יוסף חי', והחייאת ליבו. (וזה לעומת צערו וכאבו המתואר בדברי יהודה, וחששו המתואר לאורך הפרשה שלמעלה כאשר מיאן לשלוח את בנימין. וסיום ענין זה כאשר יראה את יוסף בסוף הפרשה ואת בניו בפרשת ויחי).

באמצע הפרשה, תוך כדי סדר גלגול העניינים האלה, יש להבחין שני פרשיות הקובעים ענין וסגנון לעצמם.

א. מראה יעקב בבאר שבע. זו פרשה שאמנם נמצאת במקומה, אך היא יוצאת מכלל שרשרת סיפורי יוסף וחוזרת באופייה אל סיפורי יעקב שבהם אלהים מתגלה לו בחלום בכל צעד חשוב ומבשר לו שיהיה עמו. כמו במסע יעקב עצמו שעשה כמו מעקף בדרך ירידתו למצרים לזבוח בבאר שבע, כך הוא ענין פרשה זו כולו.

ב. פרשת רשימת בני יעקב. זו פרשה מסגנון פרשיות היוחסין המפוזרים לכל אורך ספרי בראשית שמות ובמדבר. (ובדברי הימים רוכז פרשה זו בלבד). ואמנם יש לה חיבור למקומה הכרונולוגי שכן כותרתה 'בני ישראל הבאים מצרימה'. אבל איננה מסגנון המשך הפרשה אלא מסגנון פרשיות היוחסין.

בחלק השני של הפרשה, אחר הפסק זה, ניתן להבחין שלשה עניינים.

א. הראשון הוא המשך פרשת יוסף, וסיום גאולתו מן הצרה שהיו בו

הוא ואביו כאשר נפרדו. כאשר יוסף מתוודע אל אביו ורואה אותו. (וענין זה נמשך גם להלן בפרשת ויחי בדברי יעקב והנה הראה אותי אלהים גם את זרעך. עד שיש שהציעו שאותו פרשה שייך לפה, ועב"פ מעניינו לכאן). ועוד שני עניינים חדשים.

ב. האחד הוא התיישבות בני ישראל במצרים, כאשר יוסף מסדר להם מקום בארץ גושן, ומסדר את אפשרותם לעסוק שם במרעה, ומכלכל אותם.

ג. והשני הוא ניהול מצרים על ידי יוסף, כאשר יוסף קונה את מקנה מצרים, ואז את אדמתם ועצמם לפרעה, ומכלכל אותם על פי המס ששם עליהם.

לשלת העניינים האלה יש פסוקי סיום וסיכום. לביאת יעקב 'ויחי יעקב בארץ מצרים'. להתיישבות ישראל במצרים 'וישב ישראל בארץ גשן'. לקניית אדמת מצרים לפרעה 'וישם אותה יוסף לחק'.

מעשי בנים

יוסף במצרים

ביאת האחים ליוסף פעם שלישית

דברי יוסף והאחים

יוסף לאחים

יהודה ליוסף

יוסף ליהודה

יהודה ליוסף

יוסף מתוודע אל אחיו

אני יוסף א'

אני יוסף אחיכם ב'

ויבך וינשק

תגובת פרעה

מתנות יוסף לאחים

מתנות יוסף לאביו

ביאת האחים לעקב ובשורת יוסף חי

ירידת יעקב ובניו למצרים

ויסע ישראל לבאר שבע

התגלות אלהים

יעקב וביתו נוסעים מבאר שבע למצרים

שמות בני ישראל הבאים מצרימה

בני לאה

בני ראובן

בני שמעון

בני לוי

בני יהודה

בני יששכר

בני זבלון

בני זלפה

בני גד

בני אשר

26	בני רחל
26	בני יוסף
27	בני בנימין
27	בני בלהה
27	בני דן
28	בני נפתלי
28	כל הנפש

29 ביאת יעקב וביתו למצרים והתיישבותם בגשן

29 ויבאו ארצה גשן

29 יעקב רואה את יוסף

30 אעלה ואגידה לפרעה

30 יוסף לאחיו: ואמרתם לפרעה רועי צאן וכו'

31 יוסף מגיד לפרעה

31 אחי יוסף אצל פרעה

32 יעקב לפני פרעה

33 שיחת יעקב ופרעה

33 ויושב יוסף את משפחתו

34 יוסף קונה את אדמת מצרים לפרעה

34 שנה א: מקניהם

35 שנה ב: גויתנו ואדמתנו

36 חק לכהנים

37 חמישית לפרעה וארבע הידות לכם

39 וישב ישראל בארץ גשן

40 מיתת יעקב

40 ימי יעקב

פרשיות השבוע

10

פרשת ויגש

40

פרשת ויחי

פרקים

13

פרק מה

21

פרק מו

31

פרק מז

סדרים

10

סדר מא

29

סדר מב

פרשיות המסורה

10

פרשה עח (סתומה)

23

פרשה עט (סתומה)

29

פרשה פ (סתומה)

מעשי בנים

יוסף במצרים

ביאת האחים ליוסף פעם שלישית

וַיָּבֹא יְהוּדָה וְאֶחָיו בֵּיתָה יוֹסֵף

וְהוּא עוֹדְנוֹ שָׁם

וַיִּפְּלוּ לִפְנֵי אָרְצָה:

דברי יוסף והאחים

יוסף לאחים

וַיֹּאמֶר לָהֶם יוֹסֵף

מַה-הַמַּעֲשֶׂה הַזֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם

הַלֹּא יָדַעְתֶּם כִּי-נֹחַשׁ יִנְחָשׁ אִישׁ אֲשֶׁר כָּמְנִי:

יהודה ליוסף

וַיֹּאמֶר יְהוּדָה

מַה-נֶּאֱמַר לְאֹדְנִי

מַה-נִּדְבָּר וּמַה-נִּצְטָדָק

הָאֱלֹהִים מָצָא אֶת-עֲוֹן עַבְדֶּיךָ

הִגֵּנוּ עַבְדֶּיךָ לְאֹדְנִי

גַּם-אֶנְחָנוּ

גַּם אֲשֶׁר-נִמְצָא הִגְבִּיעַ בְּיָדִי:

יוסף ליהודה

וַיֹּאמֶר

חֲלִילָה לִי מַעֲשׂוֹת זֹאת
הָאִישׁ אֲשֶׁר נִמְצָא הִגֵּבִיעַ בְּיָדוֹ
הוא יִהְיֶה לִּי עֶבֶד
וְאַתֶּם עָלוּ לְשָׁלוֹם אֶל-אֲבִיכֶם:

יהודה ליוסף

פרשה עח (סתומה)
סדר מא
פרשת ויגש

וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה

וַיֹּאמֶר

בִּי אָדֹנָי
יְדַבֵּר-נָא עֲבָדְךָ דָּבָר בְּאָזְנֵי אָדֹנָי
וְאֶל-יָחִיד אֶפְתָּה בְּעַבְדְּךָ
כִּי כְמוֹךָ כִּפְרָעָה:

אָדֹנָי שְׂאֵל אֶת-עַבְדְּךָ לְאָמֹר
הִישַׁלְכֶם אֵב אוֹ-אָח:

וַנֹּאמֶר אֶל-אָדֹנָי

יֵשׁ-לָנוּ אָב זָקֵן
וַיֵּלֶד זָקֵנִים קָטָן

וְאָחִיו מֵת
וַיִּתֵּר הוּא לְבָדּוֹ לְאִמּוֹ
וְאָבִיו אָהָבוֹ:

וַתֹּאמֶר אֶל־עֲבָדָיָהּ
הוֹרְדָהּוּ אֵלַי
וְאִשְׁמָחָה עֵינַי עָלֶיהָ:

וַנֹּאמֶר אֶל־אֲדֹנָי
לֹא־יֻכַּל הַנַּעַר לַעֲזֹב אֶת־אָבִיו
וַעֲזֹב אֶת־אָבִיו וּמָת:

וַתֹּאמֶר אֶל־עֲבָדָיָהּ
אִם־לֹא יֵרֵד אַחֲיָכֶם הַקָּטָן אֶתְכֶם
לֹא תִסָּפֹן לְרֹאשׁוֹת פָּנָי:

וַיְהִי כִי עָלִינוּ אֶל־עַבְדָּךְ אָבִי
וַנַּגְדֵּלֹו אֶת דְּבָרֵי אֲדֹנָי:
וַיֹּאמֶר אָבִינוּ
שָׁבוּ שְׁבֵרוֹלָנוּ מֵעַט־אֶכָּל:

וַנֹּאמֶר

לֹא נוֹכַל לָרֶדֶת
 אִם־יֵשׁ אֲחִינוּ הַקָּטָן אִתָּנוּ
 וְיֵרְדּוּ
 כִּי־לֹא נוֹכַל לָרְאוֹת פְּנֵי הָאִישׁ
 וְאֲחִינוּ הַקָּטָן אֵינָנו אִתָּנוּ:

וַיֹּאמֶר עֲבֹדֶךָ אָבִי אֵלֵינוּ

אַתֶּם יֹדְעִתֶם
 כִּי שְׁנַיִם יְלָדָה לִי אִשְׁתִּי:
 וַיֵּצֵא הָאֶחָד מֵאִתִּי
 וְאֶמֶר

אֶד טָרַף טָרַף
 וְלֹא רָאִיתִיו עַד־הַנֵּה:
 וְלִקְחָתֶם גַּם־אֶת־זֶה מֵעַם פְּנִי
 וְקָרְהוּ אֶסּוֹן
 וְהוֹרִדְתֶּם אֶת־שִׁיבְתִּי בְרַעַה שְׂאֵלָה:

וַעֲתָה כְּבֹאִי אֶל־עֲבֹדֶךָ אָבִי

וְהִנֵּעַר אֵינָנו אִתָּנוּ
 וְנִפְשׁוּ קְשׁוּרָה בְּנַפְשׁוֹ:
 וְהָיָה כִּרְאוֹתוֹ כִּי־אֵין הִנֵּעַר וּמֵת
 וְהוֹרִידוּ עֲבָדֶיךָ אֶת־שִׁיבַת עֲבֹדֶךָ אֲבִינוּ בְּגִזּוֹן שְׂאֵלָה:

כִּי עֲבַדְךָ עָרַב אֶת־הַנֶּעֱר מֵעַם אָבִי לֵאמֹר

אִם־לֹא אֲבִיאֲנֹו אֵלֶיךָ

וְחִטָּאתִי לְאָבִי כָל־הַיָּמִים:

וְעַתָּה יֹשֶׁב־נָא עֲבַדְךָ תַּחַת הַנֶּעֱר עֶבֶד לְאֹדֹנִי

וְהַנֶּעֱר יַעַל עִם־אֶחָיו:

כִּי־אֵיךְ אֵעֱלֶה אֶל־אָבִי

וְהַנֶּעֱר אֵינְנו אִתִּי

כֹּן אֶרְאֶה בְּרַע אֲשֶׁר יִמָּצָא אֶת־אָבִי:

יוסף מתוודע אל אחיו

פרק מה

אני יוסף א'

וְלֹא־יָכֹל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק

לְכָל הַנֹּצְצִים עָלָיו

וַיִּקְרָא

הוֹצִיאוּ כָל־אִישׁ מֵעָלָיו

וְלֹא־עָמַד אִישׁ אִתּוֹ

בְּהִתְוֹדַע יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו:

וַיִּתֵּן אֶת־קִלּוֹ בְּבִכְיָ

וַיִּשְׁמְעוּ מִצְרַיִם

וַיִּשְׁמַע בֵּית פְּרֻעָה:

וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל-אָחִיו

אֲנִי יוֹסֵף

הָעוֹד אֲבִי חַי

וְלֹא-יָכִלוּ אָחִיו לַעֲנוֹת אֹתוֹ

כִּי נִבְהָלוּ מִפָּנָיו:

אני יוסף אחיכם ב'

וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל-אָחִיו

גִּשְׁוֹנָא אֵלַי

וַיִּגְשׁוּ

וַיֹּאמֶר

אֲנִי יוֹסֵף אֲחֵיכֶם

אֲשֶׁר-מְכַרְתֶּם אֹתִי מִצְרִימָה:

וַעֲתָה |

אֶל-תַּעֲצְבוּ

וְאֶל-יִחֹר בְּעֵינֵיכֶם כִּי-מְכַרְתֶּם אֹתִי הִנֵּה

כִּי לְמַחֲזָה שָׁלַחֲנִי אֱלֹהִים לְפָנֵיכֶם:

כִּי-זֶה שְׁנָתִים הָרַעַב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ

וְעוֹד חֲמֵשׁ שָׁנִים

אֲשֶׁר אֵין־חֲרִישׁ וְקָצִיר:

וַיִּשְׁלַחֵנִי אֱלֹהִים לִפְנֵיכֶם
לְשׁוּם לָכֶם שְׁאֲרִית בְּאֶרֶץ
וְלַחֲחִיזֵת לָכֶם לִפְלִיטָה גְדֹלָה:
וַעֲתָה

לֹא־אַתֶּם שְׁלַחְתֶּם אֹתִי הִנֵּה
כִּי הָאֱלֹהִים
וַיְשִׁימֵנִי לָאֵב לַפְּרֹעָה
וּלְאֲדוֹן לְכָל־בֵּיתוֹ
וּמִשָּׁל בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם:

מִהָרֹּו וַעֲנֹו אֶל־אֲבִי
וְאַמְרַתֶּם אֵלָיו

כֹּה אָמַר בְּנֵךְ יוֹסֵף
שְׁמֵנִי אֱלֹהִים לְאֲדוֹן לְכָל־מִצְרַיִם
רְדָה אֵלַי
אֶל־תַּעֲמֹד:

וַיֵּשְׁבֶת בְּאֶרֶץ־גֹּשֶׁן
וְהָיִיתָ קְרוֹב אֵלַי
אַתָּה

וּבְנִיךָ
וּבְנֵי בְנִיךָ
וְצִאֲנֶךָ

וּבְקָרָךְ
 וְכָל־אֲשֶׁר־לְךָ:
 וּכְלָכֶלְתִּי אֶתְךָ שָׁם
 כִּי־עוֹד חָמֵשׁ שָׁנִים רָעָב
 פֶּן־תָּוֶרֶשׁ
 אֶתָּה
 וּבֵיתְךָ
 וְכָל־אֲשֶׁר־לְךָ:

וְהָיָה עֵינֶיכֶם רְאוּת
 וְעֵינִי אַחִי בְּנִימִן
 כִּי־פִי הִמְדִּבְרָ אֵלֵיכֶם:

וְהִגַּדְתֶּם לְאָבִי
 אֶת־כָּל־כְּבוֹדִי בְּמִצְרַיִם
 וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר רָאִיתֶם
 וּמִהֲרַתֶּם וְהוֹרַדְתֶּם אֶת־אָבִי הֵנָּה:

ויבך וינשק

וַיִּפֹּל עַל־צוּאְרֵי בְנֵימִן־אָחִיו וַיִּבֶךְ
 וּבְנֵימִן בָּכָה עַל־צוּאְרָיו:

וַיִּנָּשֶׁק לְכָל־אָחִיו וַיִּבֶךְ עֲלֵהֶם

וְאַחֲרֵי כֵן דִּבְּרוּ אֶחָיו אִתּוֹ:

תגובת פרעה

וְהָקֵל נִשְׁמַע בֵּית פְּרַעֲה
לְאֹמֶר

בָּאוּ אֲחֵי יוֹסֵף

וַיִּיטֹב בְּעֵינֵי פְרַעֲה

וּבְעֵינֵי עַבְדּוֹ:

וַיֹּאמֶר פְּרַעֲה אֶל-יוֹסֵף

אָמַר אֶל-אֲחִיךָ

זֹאת עָשׂוּ

טַעֲנוּ אֶת-בְּעִירְכֶם

וּלְכוּ-בָאוּ אֶרֶצָה כְּנָעַן:

וּקְחוּ אֶת-אֲבִיכֶם וְאֶת-בְּתִיכֶם וּבָאוּ אֵלַי

וְאֶתְנָה לָכֶם אֶת-טוֹב אֶרֶץ מִצְרַיִם

וְאָכְלוּ אֶת-חֶלֶב הָאָרֶץ:

וְאַתָּה צִוִּיתָה

זֹאת עָשׂוּ

קָחוּ-לָכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם

עֲגָלוֹת לְטַפְּכֶם

וּלְנִשְׁיֵיכֶם

וּנְשֵׁאתֶם אֶת-אֲבִיכֶם וּבָאתֶם:

וְעֵינֵיכֶם אֶל-תַּחֲסַס עַל-כְּלִיכֶם

כִּי־טוֹב כָּל־אַרְצַּ מִצְרַיִם לָכֵם הוּא:

וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיִּתְּנוּ לָהֶם יוֹסֵף עֲגָלוֹת עַל־פִּי פָרְעָה
וַיִּתְּנוּ לָהֶם צֹדֶה לַדֶּרֶךְ:

מתנות יוסף לאחים

לְכֻלָּם נָתַן
לְאִישׁ חֲלָפוֹת שְׂמֹלֶת
וּלְבְנֵימֶן נָתַן
שְׁלֹשׁ מֵאוֹת כֶּסֶף
וְחָמֵשׁ חֲלָפֹת שְׂמֹלֶת:

מתנות יוסף לאביו

וּלְאָבִיו שָׁלַח כִּזְאֹת
עֲשָׂרָה חֲמֹלִים
נְשָׂאִים מְטוֹב מִצְרַיִם
וַעֲשֶׂר אֶתְנֹת
נְשָׂאֹת בָּר וְלֶחֶם וּמִזֹּן לְאָבִיו לַדֶּרֶךְ:

וַיִּשְׁלַח אֶת־אֶחָיו וַיִּלְכוּ
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
אֶל־תִּרְגְּזוּ בַּדֶּרֶךְ:

ביאת האחים ליעקב ובשורת יוסף חי

וַיַּעֲלֵנוּ מִמִּצְרַיִם
וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ כְּנָעַן
אֶל-יַעֲקֹב אֲבִיהֶם:

וַיִּגְדּוּ לוֹ לְאֹמֶר
עוֹד יוֹסֵף חַי
וְכִי-הוּא מֵשֵׁל בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרַיִם

וַיִּפֶּגַע לְבָו
כִּי לֹא-הָאִמֵּן לָהֶם:

וַיִּדְבְּרוּ אֵלָיו
אֵת כָּל-דִּבְרֵי יוֹסֵף
אֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵהֶם
וַיֵּרָא אֶת-הַעֲגֻלֹת
אֲשֶׁר-שָׁלַח יוֹסֵף לְשָׂאת אֹתוֹ
וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב אֲבִיהֶם:

וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל

רַב

עוֹד-יוֹסֵף בְּנֵי חַי
אֲלֵכֶה וְאֶרְאֶנּוּ בְּטָרִם אָמוֹת:

ירידת יעקב ובניו למצרים

ויסע ישראל לבאר שבע

פרק מו

וַיִּסַּע יִשְׂרָאֵל וְכָל-אֲשֶׁר-לֹו
וַיָּבֹא בְּאֶרֶחַ שְׁבַע
וַיִּזְכֹּךְ זִבְחִים לֵאלֹהֵי אָבִיו יִצְחָק:

התגלות אלהים

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים | לְיִשְׂרָאֵל בְּמִרְאֵת הַלַּיְלָה
וַיֹּאמֶר

יַעֲקֹב | יַעֲקֹב

וַיֹּאמֶר

הַגִּנִּי:

וַיֹּאמֶר

אֲנֹכִי הָאֵל אֱלֹהֵי אָבִיךָ
אֶל-תִּירָא מִרְדָּה מִצְרִימָה
כִּי-לִגְוִי גָדוֹל אֲשִׁימְךָ שָׁם:

אֲנֹכִי אֶרֶד עִמָּךְ מִצְרִימָה
וְאֲנֹכִי אֶעֱלֶךָ גַּם-עֹלָה
וַיֹּסֹף יֵשׁוּעָה יְדֹו עַל-עֵינֶיךָ:

יעקב וביתו נוסעים מבאר שבע למצרים

וַיָּקָם יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע
וַיֵּשְׂאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
אֶת־יַעֲקֹב אֲבִיהֶם
וְאֶת־טָפָם
וְאֶת־נְשֵׁיהֶם
בְּעֶגְלוֹת אֲשֶׁר־שָׁלַח פֶּרְעֹה לָשֵׂאת אֹתָם:

וַיִּקְחוּ
אֶת־מִקְנֵיהֶם
וְאֶת־רִכּוּשָׁם
אֲשֶׁר רָכְשׁוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן
וַיָּבֹאוּ מִצְרַיִם

יַעֲקֹב
וְכָל־זֶרְעוֹ אֹתָם:
בָּנָיו
וּבְנֵי בָנָיו אֹתָם
בָּנֹתָיו
וּבָנוֹת בָּנָיו
וְכָל־זֶרְעוֹ
הָבִיא אֹתָם מִצְרַיִם:

שמות בני ישראל הבאים מצרימה

(פרשה עט (סתומה)

וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרָיִם

יַעֲקֹב וּבָנָיו

בני לאה

בני ראובן

בְּכֹר יַעֲקֹב רְאוּבֵן:

וּבְנֵי רְאוּבֵן

חֲנוּךְ

וּפִלֹא

וְחֶצֶרֶן

וְכַרְמִי:

בני שמעון

וּבְנֵי שִׁמְעוֹן

יְמוּאֵל

וְיָמִין

וְאֶחָד

וְיָכִין

וְצֹחַר

וְשָׂאוֹל בֶּן־הַכְּנַעֲנִית:

בני לוי

ובְנֵי לֵוִי

גִּרְשֹׁן

קָהַת

וּמֶרְרִי:

בני יהודה

ובְנֵי יְהוּדָה

עֵר

וְאוֹנָן

וְשִׁלָּה

וּפֶרֶץ

וְזָרַח

וַיָּמָת עֵר וְאוֹנָן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן

וַיְהִיו בְּנֵי־פֶרֶץ

חֶצְלֹן

וְחָמוּל:

בני יששכר

ובְנֵי יִשָּׁשְׁכָר

תּוֹלַע

וּפֹהַ

וַיֹּב

וְשִׁמְרוֹן:

בני זבלון

וּבְנֵי זְבֻלֹן

סֶרֶד

וְאַלֹן

וַיַּחֲלֵאל:

אֱלֹהִים בְּנֵי יֵאֵה

אֲשֶׁר יִלְדָה לִיעֶקֶב בְּפֶדֶן אֲרָם

וְאֵת דִּינָה בְתוּ

כָּל-נַפֶּשׁ בְּנָיו וּבְנוֹתָיו שְׁלֵשִׁים וְשָׁלֹשׁ:

בני זלפה

בני גד

וּבְנֵי גָד

צָפוֹן

וְחָגִי

שׁוּנִי

וְאַצָּבֹן

עָרִי

וְאַרְוֹדִי

וְאַרְאֵלִי:

בני אשר

וּבְנֵי אֲשֶׁר

יִמְנֶה

וַיִּשׁוּהוּ

וַיִּשְׂוּי

וּבְרִיעָה

וַיִּשְׂרַח אֲחֵתָם

וּבְנֵי בְרִיעָה

חָבֵר

וּמִלְכִּיאֵל:

אֵלֶּה בְּנֵי זִלְפָּה

אֲשֶׁר-נָתַן לָבֶן לְיֵלָאָה בְּתוֹ

וַתֵּלֶד אֶת-אֵלֶּה לְיַעֲקֹב

עֶשְׂרֵה נָפֶשׁ:

בְּנֵי רַחֵל

בְּנֵי רַחֵל אִשְׁתִּי יַעֲקֹב

יוֹסֵף

וּבְנִימִן:

בְּנֵי יוֹסֵף

וַיֵּלֶד לְיוֹסֵף בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם

אֲשֶׁר יִלְדָה-לוֹ אִסְתָּה בֵּת-פְּוֹטִי פֶּרַע כִּהְיוֹ אֵן

אֶת-מְנַשֶּׁה

וְאֶת־אֶפְרַיִם:

בני בנימין

וּבְנֵי בִנְיָמִן

בְּלַע

וּבְכָר

וְאַשְׁכֵּל

גֵּרָא

וְנַעֲמָן

אֲחִי

וְרֹאשׁ

מָפִים

וְחָפִים

וְאַרְדִּי:

אֱלֹה בְנֵי רְחֵל

אֲשֶׁר יָלַד לְיַעֲקֹב

כָּל־נֶפֶשׁ אַרְבַּעַה עָשָׂר:

בני בלהה

בני דן

וּבְנֵי־דָן

חָשִׁים:

בני נפתלי

ובְּנֵי נַפְתָּלִי

יֶחֱצִאל

וְגִנִּי

וַיִּצֶר

וְשָׁלֵם:

אֵלֶּה בְּנֵי בִלְהָה
 אֲשֶׁר-נָתַן לָבֶן לְרַחֵל בְּתוֹ
 וַתֵּלֶד אֶת-אֵלֶּה לְיַעֲקֹב

כָּל-נַפֶּשׁ שְׁבָעָה:

כל הנפש

כָּל-הַנֶּפֶשׁ הַבָּאָה לְיַעֲקֹב מִצְרִימָה יֵצְאִי יִרְכֹּ
 מִלֶּבֶד נִשִּׁי בְנֵי-יַעֲקֹב
 כָּל-נַפֶּשׁ שְׁשִׁים וָשֵׁשׁ:

ובְּנֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר-יָלַדְלוּ בְּמִצְרַיִם
 נֶפֶשׁ שְׁנַיִם

כָּל-הַנֶּפֶשׁ לְבֵית-יַעֲקֹב הַבָּאָה מִצְרִימָה
 שְׁבָעִים:

ביאת יעקב וביתו למצרים והתיישבותם בגשן

סדר מב
פרשה פ (סתומה)

ויבאו ארצה גשן

וְאֶת־יְהוֹדָה שָׁלַח לְפָנָיו אֶל־יוֹסֵף
לְהוֹרֹת לְפָנָיו גְּשֵׁן

וַיָּבֹאוּ אֶרֶצָה גְּשֵׁן:

יעקב רואה את יוסף

וַיֵּאסֹר יוֹסֵף מְרַכְבָּתוֹ
וַיַּעַל לְקִרְאֹת־יִשְׂרָאֵל אָבִיו גְּשֵׁן
וַיֵּרָא אֵלָיו
וַיִּפֹּל עַל־צוּאָרָיו
וַיִּבְכֶּה עַל־צוּאָרָיו עוֹד:

וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף

אֲמוֹתָה הִפָּעַם
אֲחֵרִי רְאוּתִי אֶת־פָּנֶיךָ
כִּי עוֹדָךְ חַי:

אעלה ואגידה לפרעה

וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל-אָחִיו וְאֶל-בֵּית אָבִיו

אֶעֱלֶה וְאֶגִּידָה לְפַרְעֹה

וְאָמַרְהָ אֵלָיו

אָחִי וּבֵית-אָבִי

אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ-כְּנָעַן

בָּאוּ אֵלָי:

וְהָאֲנָשִׁים רָעִי צֹאן

כִּי-אֲנָשִׁי מִקְנֶה הָיוּ

וְצֹאֲנָם

וּבְקָרָם

וְכָל-אֲשֶׁר לָהֶם

הִבִּיאוּ:

יוסף לאחיו: ואמרתם לפרעה רועי צאן וכו'

וְהָיָה כִּי-יִקְרָא לָכֶם פַּרְעֹה

וְאָמַר

מַה-מַּעֲשֵׂיכֶם:

וְאָמַרְתֶּם

אֲנָשִׁי מִקְנֶה הָיוּ עֲבָדָיךָ

מִנְעוּרֵינוּ וְעַד-עַתָּה

גַם־אֶנְחֹנוּ גַם־אֲבֹתֵינוּ

בְּעִבּוֹר תִּשְׁבוּ בְּאֶרֶץ גִּשּׁוֹן
כִּי־תֹעֲבֹת מַצָּרִים כָּל־רָעָה זָאֵן:

יוסף מגיד לפרעה

פרק מז

וַיָּבֹא יוֹסֵף וַיַּגֵּד לַפַּרְעֹה
וַיֹּאמֶר

אֲבִי וְאָחִי
וְצֹאֲנָם
וּבְקָרָם
וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם
בָּאוּ מִצְרָיִם בְּגֹעַן
וְהֵנָּה בְּאֶרֶץ גִּשּׁוֹן:

אחי יוסף אצל פרעה

וּמִקְצֵה אָחִיו לָקַח חֲמִשָּׁה אָנָשִׁים
וַיִּצְגֹּם לִפְנֵי פַרְעֹה:

וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־אָחִיו
מִה־מַּעֲשֵׂיכֶם

וַיֹּאמְרוּ אֶל־פַּרְעֹה

רָעָה צֹאן עֲבָדֶיךָ

גַּם־אֲנִיחוּנוּ גַם־אֲבוֹתֵינוּ:

וַיֹּאמְרוּ אֶל־פְּרֹעֶה

לְגֹר בְּאַרְץ כְּנָעַן

כִּי־אִין מְרֹעָה לְצֹאן אֲשֶׁר לְעֲבָדֶיךָ

כִּי־כָבֵד הָרָעַב בְּאַרְץ כְּנָעַן

וְעַתָּה

יָשְׁבוּ־נָא עֲבָדֶיךָ בְּאַרְץ גִּשׁוֹן:

וַיֹּאמֶר פְּרֹעֶה אֶל־יוֹסֵף לֵאמֹר

אָבִיךָ וְאָחִיךָ בָּאוּ אֵלֶיךָ:

אֲרֹץ מִצְרַיִם לְפָנֶיךָ הִוא

בְּמִיטֵב הָאָרֶץ הוֹשֵׁב אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אָחִיךָ

יָשְׁבוּ בְּאַרְץ גִּשׁוֹן

וְאִם־יִדְעָתָּ וַיִּשְׁכְּבוּ אֲנִשֵּׁי־חֵיל

וְשִׁמְתָם שָׁרֵי מִקְנֶה עַל־אֲשֶׁר־לִי:

יעקב לפני פרעה

וַיָּבֹא יוֹסֵף אֶת־יַעֲקֹב אָבִיו

וַיַּעֲמֵדְהוּ לִפְנֵי פְרֹעֶה

וַיְבָרֶךְ יַעֲקֹב אֶת־פְּרֹעֶה:

שיחת יעקב ופרעה

וַיֹּאמֶר פֶּרְעֹה אֶל־יַעֲקֹב

כִּמָּה יָמֵי שְׁנֵי חַיֶּיךָ:

וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־פֶּרְעֹה

יָמֵי שְׁנֵי מְגֻרֵי שְׁלָשִׁים וּמֵאֵת שָׁנָה

מַעֲט וָרַעִים הָיָה יָמִי שְׁנֵי חַיֵּי

וְלֹא הִשְׁיֵגוּ אֶת־יָמֵי שְׁנֵי חַיֵּי אֲבֹתִי בְיָמֵי מְגֻרֵיהֶם:

וַיְבָרֶךְ יַעֲקֹב אֶת־פֶּרְעֹה

וַיֵּצֵא מִלִּפְנֵי פֶרְעֹה:

ויושב יוסף את משפחתו

וַיּוֹשֶׁב יוֹסֵף אֶת־אָבִיו וְאֶת־אָחָיו

וַיִּתֵּן לָהֶם אַחְזָה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם

בְּמִיטֵב הָאֶרֶץ בְּאֶרֶץ רַעְמֶסֶס

כַּאֲשֶׁר צִוָּה פֶּרְעֹה:

וַיְכַלְכֵּל יוֹסֵף

אֶת־אָבִיו

וְאֶת־אָחָיו

וְאֵת כָּל־בֵּית אָבִיו

לַחֵם לִפְנֵי הָטָף:

יוסף קונה את אדמת מצרים לפרעה

וְלָחֶם אֵין בְּכָל־הָאָרֶץ

כִּי־כָבֵד הָרָעַב מְאֹד

וַתֵּלֶה

אֶרֶץ מִצְרַיִם

וְאֶרֶץ כְּנָעַן

מִפְּנֵי הָרָעַב:

וַיִּלְקֹט יוֹסֵף

אֶת־כָּל־הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא

בְּאֶרֶץ־מִצְרַיִם

וּבְאֶרֶץ כְּנָעַן

בְּשֹׁבֵר אֲשֶׁר־הֵם שׁוֹבְרִים

וַיָּבֹא יוֹסֵף אֶת־הַכֶּסֶף בְּיַתְּהָ פְּרֹעֶה:

וַיְתֵם הַכֶּסֶף

מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם

וּמֵאֶרֶץ כְּנָעַן

שנה א: מקניהם

וַיָּבֹאוּ כָל־מִצְרַיִם אֶל־יוֹסֵף לְאֹמֹר

הִבֵּה־לָנוּ לֶחֶם

וְלָמָּה נָמוֹת נִגְדָּה

כִּי אָפֶס כֶּסֶף:

וַיֹּאמֶר יוֹסֵף

הִבּוּ מִקְנֵיכֶם

וְאֶתְנָה לָכֶם בְּמִקְנֵיכֶם

אִם-אָפֶס בְּסֹף:

וַיָּבִיאוּ אֶת-מִקְנֵיהֶם אֶל-יוֹסֵף

וַיִּתֵּן לָהֶם יוֹסֵף לֶחֶם

בְּסוּסִים

וּבְמִקְנֵה הָעֶזְאֵן

וּבְמִקְנֵה הַבָּקָר

וּבַחֲמֹרִים

וַיִּנְהֲלֵם בַּלֶּחֶם בְּכָל-מִקְנֵהֶם בַּשָּׁנָה הַהִוא:

וַתֵּתֶם הַשָּׁנָה הַהִוא

שנה ב: גויֵתנו ואֲדַמְתֵּנו

וַיָּבִיאוּ אֵלָיו בַּשָּׁנָה הַשְּׁנִית

וַיֹּאמְרוּ לוֹ

לֹא-נִכְחַד מֵאֲדֹנִי

כִּי אִם-תָּם הַכֶּסֶף

וּמִקְנֵה הַבְּהֵמָה אֶל-אֲדֹנִי

לֹא נִשְׂאֵל לִפְנֵי אֲדֹנִי

בְּלִתֵּי אִם-גּוֹיֵתנוּ וְאֲדַמְתֵּנוּ:

לָמָּה נָמוּת לְעֵינֶיךָ

גַּם-אֲנֹחֲנוּ

גַּם אֲדָמֵתָנוּ

קָנָה-אֶתָּנוּ וְאֶת-אֲדָמֵתָנוּ בַּלָּחֶם

וְנִהְיָה אֲנֹחֲנוּ וְאֲדָמֵתָנוּ עֲבָדִים לַפְּרֹעָה

וְתוֹזָרַע

וְנִחְיָה וְלֹא נָמוּת

וְהָאֲדָמָה לֹא תִשָּׁם:

וַיִּקֶּן יוֹסֵף אֶת-כָּל-אֲדָמַת מִצְרַיִם לַפְּרֹעָה

כִּי-מָכְרוּ מִצְרַיִם אִישׁ שְׁדֻדּוֹ

כִּי-חִזַּק עֲלֵהֶם הָרָעַב

וַתְּהִי הָאָרֶץ לַפְּרֹעָה:

וְאֶת-הָעָם הָעֶבְרִי אֶתוֹ לָעָרִים

מִקְצָה גְבוּל-מִצְרַיִם וְעַד-קֶצֶהוּ:

חק לכהנים

רק אֲדָמַת הַכֹּהֲנִים לֹא קָנָה

כִּי חֹק לַכֹּהֲנִים מֵאֵת פְּרֹעָה

וַאֲכָלוּ אֶת-חֶקֶם אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם פְּרֹעָה

עַל-כֵּן לֹא מָכְרוּ אֶת-אֲדָמָתָם:

חמישית לפרעה וארבע הידות לכם

וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־הָעָם

הִנְנִי קֹנִיתִי אֶתְכֶם הַיּוֹם וְאֶת־אֲדָמְתְּכֶם לַפְּרֹעָה

הָאֲלֹכִים זָרַע

וַיַּרְעֲתֶם אֶת־הָאָדָמָה:

וְהָיָה בְּתַבּוּאָת

וּנְתַתֶּם חֲמִישִׁית לַפְּרֹעָה

וְאַרְבַּע הַיָּדֹת יִהְיֶה לָכֶם

לְזֶרַע הַשָּׂדֶה

וְלֹאֲכַלְכֶם

וְלֹאֲשֹׁר בְּבֵתֵיכֶם

וְלֹאֲכֹל לְטַפְּכֶם:

וַיֹּאמְרוּ

הַחֲיִיתָנוּ

נִמְצָא־חַו בְּעֵינֵי אֲדֹנִי

וְהָיִינוּ עֲבָדִים לַפְּרֹעָה:

וַיֵּשֶׁם אֹתָהּ יוֹסֵף לְחֹק עַד־הַיּוֹם הַזֶּה

עַל־אֲדָמַת מִצְרַיִם

לַפְּרֹעָה לַחֲמֵשׁ

רַק אֲדָמַת הַכְּהָנִים לְבָבָם לֹא הָיְתָה לְפָרֹעַ:

וישב ישראל בארץ גשן

וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל

בְּאַרְצֵי מִצְרַיִם בְּאַרְצֵי גֶשֶׁן

וַיֵּאָחֲזוּ בָהֶן

וַיִּפְּרוּ וַיִּרְבּוּ מְאֹד:

מיתת יעקב

ימי יעקב

פרשת ויחי

וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם

שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה

וַיְהִי יְמֵי-יַעֲקֹב שְׁנֵי חֲזָיוֹ

שְׁבַע שָׁנִים וָאַרְבָּעִים וּמֵאָת שָׁנָה:

